

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Fundraising neziskové organizace
Nonprofit-Organization Fundraising

Student: Kateřina Diasová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eliška Skřídlovská

Ostrava 2010

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh zpracovala samostatně na základě uvedené literatury a pod vedením své vedoucí bakalářské práce.

Přílohy č. 2, 4 a 5 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 7. května 2010

.....

podpis studenta

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí bakalářské práce Ing. Elišce Skřídlovské za poskytnutí rad v průběhu řešení bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Nezisková organizace a její financování.....	3
2.1.	<i>Národní hospodářství.....</i>	3
2.1.1	Ziskový (tržní) sektor	3
2.1.2	Neziskový nevládní sektor	4
2.1.3	Neziskový veřejný sektor	4
2.1.4	Neziskový soukromý sektor	4
2.1.5	Sektor domácností	4
2.2	<i>Členění národního hospodářství podle Pestoffa.....</i>	5
2.2.1	Členění NH podle Pestoffa.....	5
2.2.2	Charakteristika rozhraní	6
2.3	<i>Příčiny tržního selhání.....</i>	7
2.3.1.	Příčiny tržního selhání	7
2.3.2.	Kompenzační role neziskových organizací	7
2.4	<i>Nezisková organizace</i>	8
2.4.1	Charakteristika nestátních nevládních organizací	8
2.4.2	Nezisková organizace.....	9
2.4.3	Legislativa NO	9
2.4.4	Typologie neziskových organizací v ČR	10
2.4.5	Historie.....	12
2.5	<i>Financování neziskové organizace</i>	14
2.5.1	Zdroje financování NO.....	14
2.5.1.1	Tržby z vlastní činnosti a podnikání NO	15
2.5.1.2	Členské příspěvky	17
2.5.1.3	Státní správa a samospráva.....	17
2.5.1.5	Dary od občanů a firem	18
2.5.1.6	Daňová asignace.....	19
3	Analýza financí FOD - Klokánek Dolní Benešov	20
3.1	<i>Klokánek - Dolní Benešov.....</i>	20
3.1.1	Historie Klokánku v Dolním Benešově.....	20
3.1.2	Principy péče v Klokánku	21
3.1.3	Přednosti Klokánku.....	21
3.1.4	Požadavky na "klokání rodiče"	22
3.2	<i>Financování a hospodaření Klokánku DB.....</i>	23

3.2.1	Financování a hospodaření Klokánku DB.....	23
3.2.2	Náklady	23
3.2.3	Příjmy.....	26
3.2.3	Výsledek hospodaření subjektu	27
3.3	<i>Fundraising</i>	27
3.3.1	Profesionální fundraiser	29
3.3.2	Osobnost fundraisera.....	29
3.3.3	Úkoly fundraisera.....	30
3.3.4	Fundraisingový plán.....	31
3.3.5	Způsoby fundraisingu.....	31
4	Možné nové zdroje financování aktivit neziskové organizace.	33
4.1	<i>Dotazníkové šetření</i>	33
4.1.1	Metodika výzkumu.....	33
4.1.1.1	Přípravná etapa	33
4.1.1.2	Realizační etapa.....	34
4.1.2	Vyhodnocení dotazníku.....	34
4.2	<i>SWOT analýza</i>	39
5	Závěr.....	42

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Seznam obrázků

Seznam tabulek

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

1 Úvod

V národním hospodářství ČR má neziskový sektor sice malý, ale četností jeho organizací a posláním významný podíl; jeho podstatnou část tvoří organizace působící v oblasti sociálních služeb, ať jsou to příspěvkové organizace státu či samosprávy, nebo nestátní neziskové organizace. Nestátní neziskové organizace se většinou zaměřují na specifické cíle, poslání a potřeby, které stát, nebo zisková sféra není schopna plně uspokojit. Neziskové organizace získaly řadu akreditací na své činnosti, a působí v různých sférách společnosti. Mnohé naplnily standardy kvality a pracují v jejich vedení odborníci, na něž jsou kladeny stejné nároky jako na manažery ve velkých korporacích. Pochopení fungování trhu a konkurence, úroveň znalosti, schopnost učit se novým věcem, zkušenosti, schopnost komunikace a jednání – to vše je důležité pro životaschopnou a fungující neziskovou organizaci.

Úspěšná nezisková organizace musí mít řadu vlastností. Musí mít srozumitelné poslání, strategický plán, funkční statutární orgány, musí neustále rozvíjet firemní kulturu, musí se zajímat se o svoji budoucnost a být schopna odhadovat změny. Úspěšná nezisková organizace má rovněž jasné vnitřní procesy a pravidla; dbá, aby ji bylo vidět a aby o ní bylo slyšet. Svoji činnost financuje z více zdrojů a má vlastního fundraisera.

Rozhodla jsem se zaměřit svou bakalářskou práci na organizaci, se kterou již několik let spolupracuji a která má zájem zlepšit z důvodu zajištění svého financování fundraising a public relations. Jedná se o Fond ohrožených dětí Klokánek, pracoviště Dolní Benešov. V této organizaci pracuji při studiu již čtvrtým rokem. Skutečnost, že získávání finančních prostředků je v organizaci personálně i metodicky nedostatečně zabezpečeno, mne po dohodě s vedením organizace inspirovalo ke zpracování bakalářské práce, zaměřené na pomoc při sestavení fundraisingového plánu pro tuto organizaci a návrh opatření pro zlepšení její viditelnosti na veřejnosti.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit dosavadní hospodaření a získávání finančních prostředků pro Fond ohrožených dětí Klokánek v Dolním Benešově a navrhnout nová a účinnější řešení k získávání nových a motivování stávajících dárců. Pomocí dotazníkového šetření chci ověřit, zda občané z okolí Ostravy a Dolního Benešova mají v povědomí tuto organizaci a do jaké míry by byli ochotni ji finančně podporovat.

Pro řešení bakalářské práce jsem formulovala hypotézu:

Hypotéza H1 zní: Vytvoření a realizace **fundraisigového plánu** je prospěšné pro finanční zabezpečení činnosti Klokánku v Dolním Benešově.

Bakalářská práce je rozčleněna do tří hlavních kapitol.

Vstupní kapitola obsahuje teoretickou část práce, zaměřenou na podstatu neziskových organizací, jejich členění a oblast působení, způsob financování a hospodaření neziskových organizací. Stručně je v kapitole popsána historie neziskového sektoru.

Druhá kapitola podrobně specifikuje pojem financování neziskové organizace; kapitola je zaměřena na fundraising. Objasňuje pojem „fundraising“, zdroje a metody fundraisingu, vysvětluje základní pravidla a význam pro organizaci, úkoly fundraisera, účel a postup při sestavení fundraisingového plánu.

Třetí kapitola, je případovou studií financování Fondu ohrožených dětí Klokánek Dolní Benešov; pomocí SWOT analýzy účinků navržených opatření zaměřených na fundraising, ověřím hypotézu H1.

Součástí praktické kapitoly je i vyhodnocení dotazníkového šetření.

Při řešení bakalářské práce použiji metody popisu, analýzy, dedukce a dotazníkového šetření včetně jeho vyhodnocení.

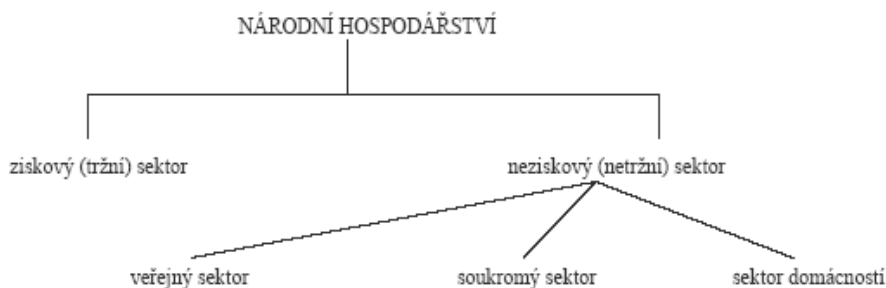
2 Nezisková organizace a její financování

Pro pochopení principu a fungování neziskové organizace (dále NO), je třeba vymezit prostor, který je pro tyto organizace vyčleněn v rámci národního hospodářství. To znamená vymezit mantinely, ve kterých se nachází, kde plní své poslání.

2.1. Národní hospodářství

Národní hospodářství lze chápat jako složitou soustavu subjektů a vazeb mezi nimi, které se vytvořily v procesu vývoje společnosti za účelem produkce statků, jimiž jsou uspokojovány potřeby lidí, žijící na území určitého státního útvaru.

Obrázek č. 2.1 Členění národního hospodářství podle principu financování

Zdroj: Strecková, Y., Malý, I. a kol.: *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*, Computer Press, Praha 1998.

2.1.1 Ziskový (tržní) sektor

Ziskový (tržní) sektor (dále jen ZS) je ta část NH, která je financována z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru z prodeje statků, které buď produkují, nebo distribuují, a to za tržní cenu, která se na trhu vytváří na základě vztahu nabídky a poptávky. Cílovou funkcí organizací ziskového sektoru, které fungují v rámci tohoto sektoru, je zisk. [1]

2.1.2 *Neziskový nevládní sektor*

Neziskový nevládní sektor (dále jen NNS) je ta část NH, ve které subjekty, které v ní operují, získávají prostředky pro svou činnost tzv. přerozdělovacím procesem. NNS nemá v České republice určený konkrétní název; je označován synonymy: nezávislý, netržní, nonprofitní, nevládní (funguje nezávisle na vládě), občanský (zdůrazňuje propojení neziskových organizací a občanskou společností), dobrovolnický (představuje dobrovolnou činnost v tomto sektoru), nebo prostě třetí sektor. Tento „třetí sektor“ působí mezi trhem a státem. Hlavním cílem tohoto sektoru není dosažení zisku ve finanční podobě, nýbrž naplnění cíle a poslání, dosažení užitku, kterým je zpravidla veřejná služba.

2.1.3 *Neziskový veřejný sektor*

Tento veřejný sektor je částí neziskového sektoru, který je financován z veřejných financí. Řízení a správa je zajišťována veřejnou správou (státní správou a samosprávou), ve které se rozhoduje veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Cílem neziskového veřejného sektoru je poskytování veřejných služeb.

2.1.4 *Neziskový soukromý sektor*

Je částí NH a jeho cílem je vytváření přímého užitku, nikoli zisku. Financován je ze soukromých financí, tzn. od soukromých fyzických nebo právnických osob, které se rozhodly vložit finance do připravených projektů, vymezené produkce, nebo distribuce statků, aniž by očekávaly, že jim tento vklad přinese finančně vyjádřený zisk.

2.1.5 *Sektor domácností*

Sektor domácností je částí NH. Je to neformální sektor; v rámci NH má důležitou roli a proto je do „třetího sektoru“ velmi úzce zapojen. Sektor domácností je pro „třetí sektor“ životně důležitý tím, že je zdrojem nejenom peněžních prostředků, ale také

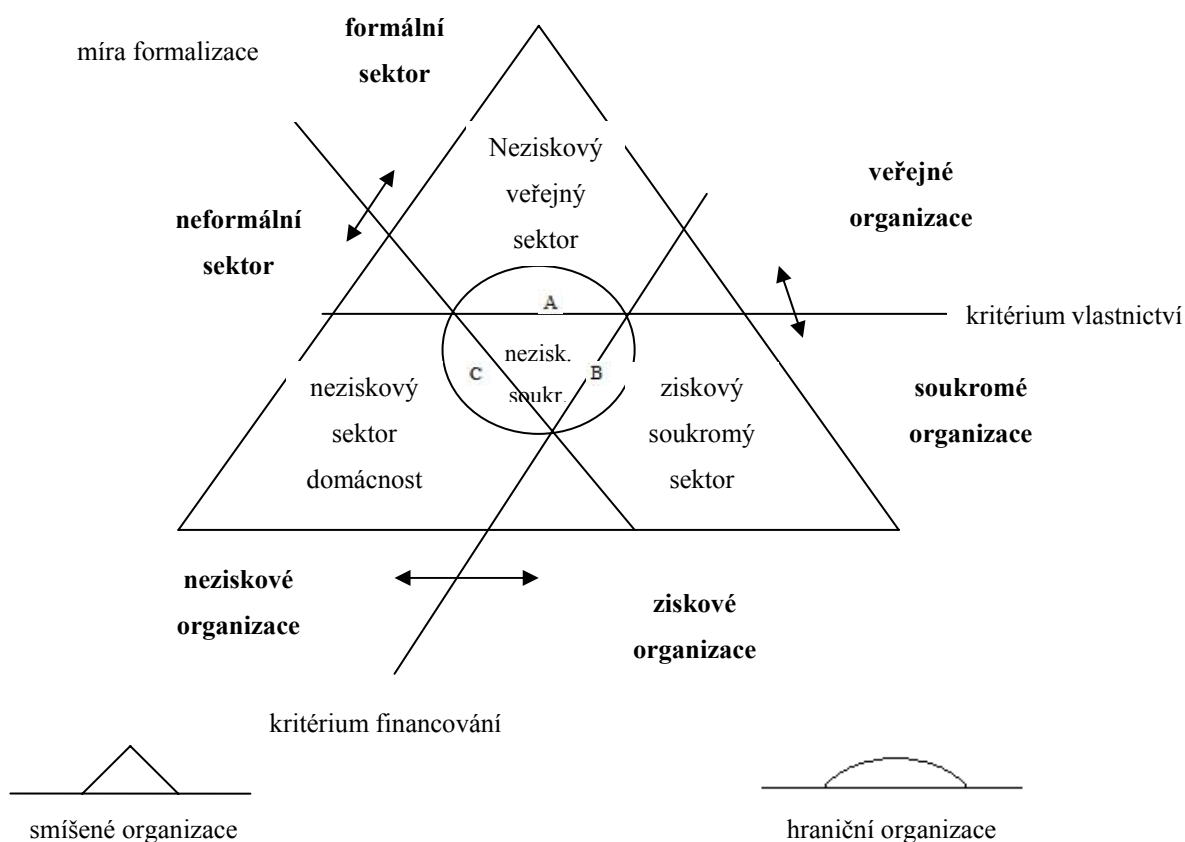
dobrovolníků, bez kterých by „třetí sektor“ nemohl plně a funkčně existovat. Z pohledu teorie a praxe ekonomiky a řízení NO má tento sektor význam pro formování občanské společnosti, jejíž kvalita je zpětně určující pro kvalitu těchto organizací. [1]

2.2 Členění národního hospodářství podle Pestoffa

2.2.1 Členění NH podle Pestoffa

Švédský ekonom Victor A. Pestoff používá pro názorné rozdělení národního hospodářství na uvedené čtyři sektory plochu trojúhelníku, do kterého jsou zakresleny jako přímky rozhraní kritérií základních charakteristik, jejichž protnutí následně vytváří ony čtyři plochy - čtyři sektory.[4] Výhodou tohoto uspořádání je jednoduchost a přehlednost. Z konečného trojúhelníku se dají také vyčíst základní charakteristiky organizací.

Obrázek č. 2.2 Konečná fáze členění národního hospodářství dle Pestoffa

zdroj: REKTOŘÍK, J. A kol. Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení. Praha: EKOPRESS, 2007.

ISBN 978-80-86929-25-5. - Vlastní zpracování

2.2.2 Charakteristika rozhraní

- **veřejný** – subjekty jsou řízeny vládou na příslušné úrovni, distribuce moci se děje veřejnou volbou,
- **soukromý** – subjekty jsou zakládány soukromými osobami, jsou samosprávné a často vůči státu autonomní, financování převážně z privátních zdrojů,
- **ziskový neboli komerčních** se týká obchodu, směny a trhu. Je financován z výnosů z podnikání a cílovou funkcí subjektů je zisk v peněžní formě jako výnos z vloženého kapitálu,
- **neziskový neboli nekomerční**. Cílovou funkcí je užitek, pokud je účetní zisk dosažen, nerozděluje se, je využit pro další rozvoj organizace. Financování bývá smíšené,
- **formalizovaný** – tzn. ustanovený na základě zákona, je institucionalizovaný (organizační schéma instituce, pravidla jsou stanovena),
- **neformální** – jedná se o ekonomické činnosti, které nejsou upraveny právem, je neorganizovaný, neinstitucionalizovaný, jedná se o neformální spolky, různé iniciativy, domácnosti.

Do „A“ – do rozhraní veřejného sektoru a nevládního neziskového sektoru náleží: veřejnoprávní rozhlas a televize, VZP ČR, veřejné vysoké školy, Akademie věd aj.

Do „B“ – do rozhraní ziskového a neziskového sektoru náleží: soukromé zdravotní pojišťovny, vzdělávací agentury, družstva, soukromé VŠ.

Do „C“ – do rozhraní formálního a neformálního sektoru náleží neziskové subjekty, které se nestačily registrovat, nebo z nějakého důvodu požadavkům registrace nevyhovují, nebo se z důvodu např. nezákonného podnikání registrovat nechťejí; např. sousedské výpomoci, občanská sdružení zaměřená na komunitu, organizace zaměřené na poradenskou činnost v rámci skupin občanů sociálně závislých, apod.

Pro měření velikosti sektorů v ekonomice se používají různá kritéria:

1. podle počtu registrovaných ekonomických subjektů,
2. podle počtu zaměstnanců,
3. podle objemu finančních prostředků, které těmito sektory „protečou“.

Velikost veřejného sektoru = velikost veřejných výdajů / HDP * 100 (v %)

2.3 Příčiny tržního selhání

2.3.1. Příčiny tržního selhání

Tržní systém je dobrovolný a nehierarchický, individuálně se v něm subjekty rozhodují o alokaci soukromých finančních prostředků, produkci statků a spotřebě. V dokonale konkurenčním prostředí se vliv nabídky a poptávky promítá do tvorby ceny, která je nástrojem efektivní alokace. Ne všude však volný trh efektivně funguje, dochází k tržním selháním; důsledkem je existence veřejného sektoru.

Příčiny tržního selhání:

- a) nedokonalá konkurence,
- b) vznik monopolu,
- c) existence veřejných statků,
- d) vznik externalit,
- e) potřeba zvyšovat kvalitu lidského potenciálu,
- f) nedostatek informací,
- g) potřeba zmírnit nerovnosti mezi subjekty,
- h) nedostatečné využívání zdrojů a lidského potenciálu, [3]

2.3.2. Kompenzační role neziskových organizací

V případě, kdy stát ani trh nejsou schopni efektivně, v dostatečném množství a požadované kvalitě poskytovat veřejné statky a statky důvěry, vznikají NO, které právě tyto statky mohou poskytovat v žádoucích parametrech. Při tržních selháních je výhodou důvěra v NO.

Důvody pro existenci veřejného sektoru

Základními důvody pro existenci veřejného sektoru vedle soukromého sektoru jsou následující:

Ne vždy má soukromý sektor dostatečnou kapacitu a schopnost produkovat veřejně-prospěšnou činnost výkonně a efektivně.

Vláda a její orgány a organizace mají takové vlastnosti a schopnosti, které jim umožňují produkovat veřejné statky efektivně.

Ve veřejném sektoru existují takové odlišnosti, které téměř jednoznačně předurčují veřejné orgány k produkci veřejně-prospěšné činnosti.

2.4 Nezisková organizace

2.4.1 *Charakteristika nestátních nevládních organizací*

Neziskový sektor se dle L. M. Salomona skládá z organizací, které vyhovují následujícím charakteristikám:

Formálně institucionalizované – jejich institucionální struktura může mít psanou nebo jinou podobu; psaná podoba znamená, že vydávají statut nebo organizační řád.

Soukromé – jsou institucionálně oddělené od státního aparátu, nejsou jím řízeny, mohou získávat prostředky z veřejných financí a jsou právně a organizačně nezávislé na státu.

Neziskové – účelem založení není zisk, ale poslání organizace; pokud zisku dosahují, není možné jej rozdělit mezi vlastníky organizace, ani správce; zisk je vložen zpět a musí být použit výhradně pro dosahování cílů a poslání organizace.

Samosprávné – mají samosprávný charakter a vlastní řídicí mechanismy, díky nimž umožňují kontrolu vlastních činností, tzn., že nejsou ovládány zvenčí, ale jsou schopny řídit samy sebe.

Dobrovolné – dobrovolnost je dána buď účastí v nějakých aktivitách, nebo účastí ve vedení v běžných aktivitách. Převážná většina členů organizace je tvořena dobrovolníky nebo část příjmů organizace pochází z dobrovolných příspěvků.

2.4.2 *Nezisková organizace*

Přesná definice pro neziskovou organizaci neexistuje. Nezisková organizace se může vymezit jako:

Nevládní nezisková organizace nebo **nestátní nezisková organizace**, někdy označovaná podle anglické zkratky jako *NGO (Non-Governmental Organization)* je organizací, zabývající se obecně prospěšnou činností, není zřizovaná státem avšak není na státu nezávislá. Je charakterizována také jako organizace, která nevytváří zisk k přerozdělení mezi své vlastníky, správce nebo zakladatele. Zisk sice může vytvořit, ale musí ho vložit zpět k rozvoji organizace a plnění jejích cílů a poslání.

L. Salomon: „*NO jsou právnické osoby, které jsou subjekty soukromého práva, nerozdělují případně vytvořený zisk mezi své zakladatele ani členy svých orgánů, jsou samosprávné a jsou nadány vysokou mírou dobrovolnosti*“.

O. Broukal: „*NO jsou subjekty, jejichž primárním cílem je dosažení přímého užitku prostřednictvím předem vymezené produkce, služby nebo distribuce statků, přičemž hlavním motivem jejich činnosti není tvorba zisku k přerozdělování mezi jejich vlastníky, správce nebo zakladatele. NO mohou zisk tvořit, ale musí jej zase vložit k rozvoji a plnění jejích cílů*“.

2.4.3 *Legislativa NO*

NO se mohou vymezit z několika hledisek. Z hlediska zdanění jsou vymezeny v zákoně č. 586/1992 Sb. O daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, který v §18, odst. 8 definuje tzv. „*organizaci charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání*“ [23]

Jedná se o tyto organizace:

- Zájmová sdružení PO, která mají právní subjektivitu a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti.
- Občanská sdružení včetně dobrovolných organizací.
- Politické strany a politická hnutí.
- Registrované církve a náboženské společnosti.
- Nadace a nadační fondy.
- Obecně prospěšné společnosti a příspěvkové fondy.
- Obce, kraje, veřejné vysoké školy, apod.

2.4.4 Typologie neziskových organizací v ČR [1]

1. Kritérium zakladatele

Organizace založené veřejnou správou (veřejnoprávní korporace):

- státní správa,
- samospráva.

Organizace založené FO nebo PO – soukromoprávní organizace.

Organizace, které vznikly jako veřejnoprávní instituce. – výkon účelu této veřejné služby je dán přímo ze zákona (veřejná VŠ).

2. Kritérium globálního charakteru poslání

Organizace *veřejně prospěšné* (charita, ekologie, veřejná správa, vzdělání, zdravotnictví).

Organizace *vzájemně prospěšné* (profesní komory, sdružení na ochranu zájmů skupin, aktivity v kultuře, sdružení určitého segmentu členů).

3. Kritérium právně organizační normy

Organizace založené na základě zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla státu (mají formu příspěvkových organizací státu nebo organizačních složek státu)[25]

Organizace založené podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních samospráv (mají formu příspěvkových organizací či organizačních složek, založených kraji či obcemi).[24]

Organizace založené podle ostatních zákonů platných pro NO (nadace a nadační fondy, občanská sdružení, církve a církevní instituce a organizace, atd.).

Organizace založené podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník a organizace s obdobným charakterem.[26]

4. Kritérium financování

Organizace financované zcela z veřejných rozpočtů – jedná se o příspěvkové organizace a organizační složky státu a územně samosprávných celků.

Organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů – na příspěvek z veřejných rozpočtů mají legální právo (příspěvkové organizace státu a příspěvkové organizace územně samosprávných celků, vybrané církve a náboženské společnosti, vybrané politické strany a politická hnutí)

Organizace financované z různých zdrojů – dary, veřejné sbírky, granty, sponzoring, výsledky vlastní činnosti, nadace a nadační fond.

Organizace financované převážně z výsledků realizace svého poslání.

5. Kritérium předmětu činnosti

Společné znaky pro všechny NO

Jsou právnickými osobami (s výjimkou organizačních složek státu, krajů a obcí),
nejsou založeny za účelem podnikání,
nejsou založeny za účelem produkce zisku,
uspokojují konkrétní potřeby občanů a komunit,
mohou, ale nemusí být financovány z veřejných rozpočtů.

Společné znaky jen pro soukromé NO

Mají ze zákona povolenou svoji *autonomii* ve vztahu k vnějšímu okolí,
členství v těchto organizacích je realizováno výhradně na principu *dobrovolnosti*,
vytváří většinou neformální strukturu sympatizantů, ale vždy v rámci *legislativy*, podle které byly založeny a podle které realizují svoji činnost. [1]

2.4.5 Historie

Situace po roce 1989

Po roce 1990 vznikaly občanské organizace, které byly nezávislé, neměly vazbu na tehdejší politickou reprezentaci. Byly obnoveny organizace, jejichž činnost byla násilně přerušena po roce 1948.

Problémy neziskového sektoru:

- Neziskový sektor byl významně ovlivňován a podporován zahraničím (Armáda spásy, Charita, nadace, církve). A právě převzatá teorie neziskového sektoru, zejména od amerických autorů, nejednotně překládaná různými překladateli způsobila nejednotnost - zmatení pojmů do této oblasti;
- až právě Pestoff a spol. do výkladu vnesli systematičnost;
- neexistence zákonů – zpočátku neexistovala jasná pravidla pro zakládání neziskových organizací; později, když byly přijaty zákony, došlo k překrytí obsahové náplně jednotlivých právních norem; obava ze zneužití těchto organizací ve vlastní prospěch vedla k perfekcionalismu zákonů, jehož důsledkem byl pomalý legislativní proces a zpoždování potřebných zákonů, přičemž výsledek ne vždy zajišťoval kvalitu přijatých zákonů.
- neexistence odborníků – o neziskové organizace nebyl zájem, proto se situace řešila zahraničními odborníky pro tuto oblast; důvodem byly značné rozdíly ve mzdovém ohodnocení v neziskovém a ziskovém sektoru;
- nejasnost systému státního financování – docházelo k příklonům k liberalistickým principům, byla uplatňována zásada rovnosti všech subjektů na trhu, finanční prostředky se rozdělovaly centrálně, snahy převést rozdělování na kraje nebyly akceptovány;
- nedostatečná morální podpora ze strany vlád na počátku 90 let – velké obavy z majetkového chaosu a ze zneužívání neziskových organizací.

Vývoje etapy neziskového sektoru po roce 1989

1990 – 1992

- První právní úpravy (zákon o sdružování a právní úprava nadací),
- založení Nadačního investičního fondu, z kterého byly podporovány především NO

- vznik Rady vlády pro nadace (v r. 1992),
- liberální politika státu – podpora vlády v neziskovém sektoru byla nedostatečná,
- významná pomoc zahraničních dárců,
- podpora neziskového sektoru jako součást rozvoje demokracie.

1993 – 1996

- Stát formoval svůj vztah k neziskovému sektoru skepticky a rezervovaně,
- státní politika v této době zaostala za vlastním vývojem neziskového sektoru; přesto státní podpora neziskového sektoru zůstala stabilní.

1997 – 2001

- Vztah státu k neziskovému sektoru je intenzivnější a zpřesňuje se, vznikají první debaty o vztahu státu k neziskovým organizacím,
- nový zákon o nadacích vede ke konsolidaci nadační sféry, probíhá příprava nových zákonů a zpřesňování dotačních pravidel jednotlivých ministerstev,
- je obnovena činnost Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (vznikla v r. 1998),
- jsou rozděleny první finanční prostředky z Nadačního investičního fondu.

2002 – 2004

- Dvě změny, a to: reforma veřejné správy znamenala vznik krajů, které ovlivnily situaci NNO v regionech;
- vstup ČR do EU přináší nové výzvy v podobě schopnosti navázat partnerství a využívat fondy EU.

Orgán vlády pro nestátní neziskové organizace

Rada vlády pro NNO je stálým poradním a koordinačním orgánem vlády ČR pro oblast NNO:

- iniciuje a posuzuje koncepční podklady pro rozhodnutí vlády ČR, které se týkají podpory neziskových organizací,
- iniciuje a posuzuje koncepční podklady pro rozhodnutí vlády ČR, které se týkají podpory neziskových organizací,

- koordinuje spolupráci mezi ústředními orgány státní správy a spolupracujícími kraji v oblasti dotační politiky z veřejných rozpočtů,
- analyzuje a zveřejňuje informace o postavení neziskových organizací v rámci EU,
- sleduje a informuje vládu ČR o využívání finančních prostředků z nadačního investičního fondu.

Složení Rady vlády pro NNO:

- 36 členů, kterými jsou předseda (jmenuje a odvolává ho vláda ČR, a je členem vlády), místopředseda a další členové;
- dalšími členy jsou:
 - zástupci NNO, kteří tvoří vždy nejméně polovinu všech členů Rady,
 - zástupci ústředních orgánů státní správy, do jejichž kompetence patří výkon státní politiky vůči NNO,
 - zástupci spolupracujících krajů.

Výbory Rady:

- Výbor pro spolupráci s regiony,
- Výbor pro spolupráci s EU
- Výbor pro Nadační investiční fond

2.5 Financování neziskové organizace

2.5.1 Zdroje financování NO

Zatímco tzv. vládní NO, které zřizuje stát a územní samospráva, jsou velmi těsnými vztahy napojeny na rozpočet svého zřizovatele, a které financují rozhodující část svých nákladů ze zdrojů rozpočtové soustavy, u nevládních NO se předpokládá tzv. vícezdrojové financování.

Vícezdrojový charakter financování znamená, že je pro organizace existenčně důležitá kombinace veřejných a neveřejných zdrojů. [5]

Vícezdrojové financování NO

Podle P. Boukala: Veřejné financování zabezpečují instituce státní správy (ministerstva) a samosprávy. Jedná se o financování z veřejných rozpočtů v rámci státní dotační politiky. Charakter státní dotační politiky je zásadní informací pro neziskové organizace z hlediska optimalizace jejich dosažitelných finančních zdrojů. [6]

Hlavní zdroje financování NO:

- vyčleněné prostředky (dotace) z veřejných rozpočtů,
- výnosy z hlavní činnosti,
- příjmy z prodeje služeb a výrobků (podnikání NO),
- členské příspěvky,
- nadace a nadační fondy (většinou v podobě grantů),
- dary od občanů a firem (fundraising).

2.5.1.1 Tržby z vlastní činnosti a podnikání NO

Tržby z vlastní činnosti vyplývají z vlastního poslání neziskových organizací. Protože NO poskytuje služby, jejichž ceny nejsou tvořeny způsobem obvyklým pro trh (nejsou tedy cenami tržními) ale představují určitou protihodnotu za poskytnuté služby, nemůže si nezisková organizace svým posláním zajistit výnosy, kterými by mohla samofinancovat vlastní činnost. Tvorba cen je často vedena potřebou zajistit dostupnost určité služby pro všechny občany. Platí to pro oblast sociálních služeb (kde jsou ceny služeb stanoveny administrativním způsobem), v kultuře stanovující cenu služeb možností jejich dofinancování z prostředků zřizovatele, či jiných dotačních zdrojů. Obdobně jízdné MHD, které je významně dotované městy coby zřizovateli, má přijatelná cena přivést co nejvíce občanů k jejich využívání.

Podnikatelská činnost NO:

Na podnikání NO se vztahují všechny zákony, kterými se řídí podnikatelské subjekty v ziskovém sektoru (s výjimkami, které jsou uvedeny na str. 11) Podnikatelská činnost však nesmí být významně odlišná od poslání NO. U příspěvkových organizací,

zřizovaných státem, kraji či obcemi tito zřizovatelé určují jimi založeným organizacím rozsah – předmět podnikání.

Výnosy z podnikání jsou spíše doplňkovým zdrojem financování NO; slouží rovněž jako motivační prostředek pro maximální využití majetku NO a posílení mzdových prostředků přesunem maximálně 80 % čistého zisku do Fondu odměn NO, pokud ho zřizuje.

Mezi podnikatelské aktivity náleží:

- prodej vlastních výrobků: – pokud například organizace provozuje chráněnou dílnu pro tělesně postižené či vlastní farmu, kde se pěstují zemědělské produkty, může tyto výrobky prodat a takto získané peněžní prostředky jsou důležitým finančním zdrojem, které musí
- NO investuje do dalšího rozvoje služeb ve smyslu jejího základního poslání. Ale jako v každé podnikatelské činnosti, i zde je riziko neprodeje výrobků a možnosti vzniku nejen ztrát, ale i omezení poskytovaných služeb;
- příjmy z pronájmu: – pokud má NO k dispozici hmotný majetek, jako například budovy, prostory, stroje, zařízení, automobily, reklamní plochy, apod., které nepotřebuje ke své vlastní činnosti, může tento hmotný majetek pronajímat. Tyto příjmy jsou dobrým a většinou také stabilním zdrojem finančních prostředků;
- příjmy z nehmotných věcí: – při této činnosti povětšinou NO propůjčují své dobré jméno do reklamy; může jít např. o podnikatelský záměr výrobce, který svůj výrobek označí štítkem s informací o podílu části výnosu z prodeje pro účely konkrétní neziskové organizace, přičemž předpokládá, že takto označený výrobek, bude více prodáván. Jedná se seriózní postup, který může být pro obě strany výhodný; zároveň však NO riskuje, že může přijít o dobrou pověst, není-li podnikatelský partner dostatečně solidní. [9]
- dalšími zdroji mohou být výnosy z akcí, organizovaných NO, jako jsou plesy, burzy, benefiční koncerty, aukce, loterie a další.

2.5.1.2 Členské příspěvky

Jsou individuálními příspěvky členů zejména vzájemně prospěšných NO, kteří za „své příspěvky“ na rozdíl od darů, dostávají určitou protihodnotu (např. zdarma předplatné časopisů NO, odborné přednášky, apod.). Tato činnost není příliš zisková, zato je téměř bezriziková.

U neziskových organizací, které jsou konstituovány na členském principu, tj. především občanská sdružení, profesní komory, družstva, politické strany i některé církve a náboženské společnosti, tvoří členské příspěvky pravidelný, předem plánovaný finanční zdroj, jehož evidence zásadně nezatěžuje administrativu neziskové organizace. Nevýhodou však je poměrně malý objem výnosů.; nejedná se tedy o rozhodující zdroj financování. Systém členství považuje mnoho organizací za efektivní prostředek zapojování veřejnosti do činnosti organizace a podpory cílů organizace. Databáze členů organizace se většinou nebuduje s prvořadým účelem získat od členů peněžní obnos. Počet členů bývá pro organizaci dobrou vizitkou, která budí důvěru u sponzorů.

2.5.1.3 Státní správa a samospráva

Nejdůležitějším zdrojem financování jsou jednotlivá resortní ministerstva, tedy státní orgány a dále samosprávné orgány (kraje a obce). Mají své grantové systémy a pravidelně, většinou jednou za rok, vyhlašují soutěž, kde se občanská sdružení, nadace a obecně prospěšné společnosti mohou ucházet o dotace, jejichž objem je specifikován a je součástí schválených rozpočtů v jednotlivých letech.

V ČR získávají některé nevládní NO dotace na základě ustanovení příslušných zákonů (např. státem uznané církve a náboženské společnosti, politické strany a hnutí apod.), některé nevládní NO však nemají zpravidla zákonný nárok na dotace z veřejných rozpočtů, mohou však o ně požádat a mohou je získat na základě zpracovaného projektu ve veřejné soutěži. [5]

Daňové úlevy

Ve vyspělých zemích jsou daňové výhody NO běžné. Zároveň však většinou záleží na tom, o jaké typy NO se jedná. Daňové zvýhodnění má své opodstatnění pouze ve vazbě na veřejně prospěšnou činnost. Má různé formy, např. úpravy základu daně, osvobození části základu daně, apod. Nicméně daňové zvýhodnění podnikatelských aktivit NO, které nesouvisejí s jejich hlavním, neziskovým posláním, je předmětem také četných kritik ze strany soukromého ziskového sektoru. Hlavní kritika bývá v tom, že daňové zvýhodnění podnikatelských aktivit NO vytváří podmínky nerovné konkurence mezi NO a soukromým sektorem. Proto jsou daňová osvobození, výjimky ze zdanění, úlevy, podmínky na jejich získání, zpravidla přesně upraveny celostátně platnými daňovými zákony. S daňovým zvýhodněním souvisejí i daňové úlevy pro ty subjekty, které přispívají NO svými finančními příspěvky a sponzorskými dary, a tím rozšiřují objem finančních prostředků, které mohou NO používat na financování veřejně prospěšných služeb v rámci vícezdrojového financování.

Systém daňových úlev upravuje zákon o dani z příjmu č. 586/1992 Sb. Nestátní NO jsou na základě tohoto zákona právními osobami, které jsou zřízeny za účelem podnikání a kterým stát poskytuje úlevu při zdaňování jejich činností. Zákon zároveň definuje obecně prospěšné účely, na něž je možné poskytnout dary s daňovou úlevou pro dárce.

Konkrétně nestátní neziskové organizace mohou snížit základ daně z příjmů o 30 % nejvíce však o 3 000 000 korun. V § 18 ukládá zákon 586/1992Sb., nestátním neziskovým organizacím účtovat každou činnost. Ztrátu z jedné akce nemůže krýt výdělkem z akce jiné. Tyto organizace mají úroky z finančních prostředků na běžném účtu osvobozeny od daně. Mají rovněž úlevy na dani dědické a darovací, i na dani z nemovitostí. [1][23]

2.5.1.5 Dary od občanů a firem

Firemní dárce – podniky a korporace

Tito dárce jsou motivováni především podnikatelskými zájmy. Podoba dárcovství se pohybuje od filantropie ke sponzorství. Rozhodnutí zpravidla leží na klíčové osobě,

nebo na skupině osob. Ve velkých firmách se žádá písemně, v malých firmách a u soukromých podnikatelů většinou vše záleží na osobním jednání s organizací. Většinou je pro firmy jednodušší poskytnout své produkty či služby.

Jednotlivci – individuální dárci

Tato skupina je založena na citech k organizaci. Patří sem např. členové organizace, příbuzní cílových skupin, dobrovolníci či lidé podobných zájmů. Tito lidé neočekávají protislužbu. Individuální dárci se pro NO stávají stále více zajímavějším zdrojem financování a záleží pouze na NO, zda-li se jim podaří je oslovit a získat tyto dárcce pro spolupráci. Jedná se o krátkodobé financování, ale v případě efektivní komunikace je možné zajistit dlouhodobou podporu.

2.5.1.6 Daňová asignace

představuje možnost daňového poplatníka rozhodnout o směřování části své daňové povinnosti (tj. určitého podílu daně) jinému příjemci než státu, přičemž okruh těchto jiných příjemců stát vymezuje.

Obecným cílem předkládaného návrhu (u nás zatím nemá oporu v zákoně) je poskytnout daňovým poplatníkům – FO možnost poukázat např. 1 % daně z příjmů právnickým osobám, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání. Občan tak získá právo rozhodnout se, zda 1% ze své daně z příjmů odvede státu nebo některé veřejně prospěšné organizaci, kterou si sám vybere.

3 Analýza financí FOD - Klokánek Dolní Benešov

Fond ohrožených dětí (dále FOD), jehož součástí je Klokánek v Dolním Benešově, byl založen roku 1998 a patří k nejznámějším organizacím v ČR, které pomáhají týraným a jinak sociálně ohroženým dětem. Působnost organizace je celorepubliková, kromě rodinné péče FOD provozuje azylové domy pro rodiny s dětmi a mládež bez domova, poradenskou linku a poradenskou a hmotnou pomoc náhradním rodinám.

3.1 Klokánek - Dolní Benešov

Klokánek Dolní Benešov *je zařízením občanského sdružení* Fond ohrožených dětí pro týrané, zanedbávané a opuštěné děti ve věku od narození až do dospělosti. Posláním je pomoci jim vyrovnat se s traumaty, která jim způsobili jejich nejbližší a zároveň hledat nejlepší dlouhodobé řešení jejich problematické situace. Současně funguje Klokánek i jako útočiště dětem, jejichž rodiče se o ně z nejrůznějších důvodů nemohou v dané chvíli starat (např. z důvodu hospitalizace).

3.1.1 Historie Klokánku v Dolním Benešově

Za průlomový rok v Klokánku Dolní Benešov byl rok 2005:

- Předsednictvo se rozhodlo změnit původní záměr vybudovat prostory pro krátkodobý pobyt; byly vybudovány byty určené pouze pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

V současné době je v Klokánku DB osm plně zařízených bytů.

- Kolektiv lidí, který se staral o děti, byl rozšířen o psychoterapeutku, pediatričku a dvě nové sociální pracovníce,
- byl zahájen projekt Arterapeutické aktivity, kde se „tety“ společně s dětmi a také některými rodiči učí nejrůznějšími technikám (drátování, batikování, keramika aj.), což rozvíjí komunikaci dětí s rodiči a upevňují se tím pozitivní emocionální vazby.

Rok 2006 byl náročný z hlediska organizace a začlenění nových pracovníků; byl rokem stabilizace. Kolektiv pracovníků byl rozšířen o logopedičku.

3.1.2 *Principy péče v Klokánku*

- O děti pečují po všech stránkách obdobně jako v rodině zaměstnanci - manželský pár, "teta" nebo střídavě po týdnu dvě "tety";
- Klokánky přijímají děti bez ohledu na věk (tj. již od narození), proto sourozence není třeba rozdělovat;
- děti se do Klokánků přijímají přímo, bez předchozího pobytu v diagnostickém ústavu;
- děti lze přijmout nejen na základě předběžného opatření, ale i na žádost rodičů nebo samotného dítěte;
- je-li dosavadní škola v dosahu, navštěvují děti svou původní školu, takže nemění spolužáky ani kamarády;
- v Klokánku jsou děti jen po dobu nezbytně nutnou - než se po vyřešení situace mohou vrátit domů nebo než je pro ně nalezena trvalá náhradní rodina, není-li návrat do té vlastní možný;
- "klokaní rodiče" musí projít psychologickým vyšetřením, které musí prokázat jejich dobrý vztah k dětem, dostatek empatie a schopnosti vytvořit jim citově vřelé prostředí;
- z Klokánku mohou děti telefonovat domů a rodiče je mohou kdykoli navštěvovat a brát si je na vycházky nebo na víkendy, pokud tomu nebrání závažné důvody nebo pokud je dítě neodmítá.

3.1.3 *Přednosti Klokánku*

- Děti se přijímají nejen na základě předběžného opatření nebo rozsudku, ale i na žádost rodičů,
- lze přijímat celé skupiny sourozenců bez ohledu na věk,
- péče je lacinější než ústavní výchova (průměrně o padesát tisíc korun ročně na dítě),

- v jednom bytě je poskytována péče mnohem menšímu počtu dětí než v jiných ústavech (zpravidla 2 - 4).

3.1.4 Požadavky na "klokání rodiče"

„Tety“ a „strýcové“ v Klokáncích musí splňovat následující požadavky:

- Trestní a morální bezúhonnost.
- Zkušenosti s péčí o děti (vlastní, event. profesionální).
- Minimálně středoškolské (vč. vyučení) vzdělání.
- Vhodná osobnostní struktura – dostatek empatie, schopnost vytvořit svěřeným dětem útulné a citově vřelé prostředí, schopnost řádného vedení domácnosti, včetně vaření, odolnost vůči psychické a fyzické zátěži (psychologické vyšetření zajišťuje FOD)

Jak se stát „tetou“ nebo „strýcem“

1. Kontaktovat hlavní centrum v Praze.
2. Absolvovat pohovor.
3. Psychotesty.
4. Zkušební týden – konkrétní práce s dětmi.
5. Nástup do zaměstnání jako „teta“.

Denní povinnosti „tety“ v klokánku

- Zajišťovat úplnou péči o dítě, tak jak je ve zvyku v normální rodině (teta dbá a dobrý fyzický, duševní, morální, citový a rozumový stav dětí).
- Teta usměrňuje chování dítěte a dohlíží nad nimi.
- Zajišťuje bezpečné, citově vřelé a vlídné rodinné prostředí.
- Teta netrestá děti bitím, křičením ani jiným stresujícím jednáním.
- Osobně vaří a připravuje dětem celodenní stravu.
- Teta dbá na řádnou školní přípravu dětí a je v pravidelném kontaktu se školou.

- V pořádku a čistotě vede svěřený byt v Klokánku.
- Děti slušně a čistě obléká a podle jejich věku a schopností je zapojuje do činností chodu domácnosti.
- Zabraňuje vzniku škod na majetku FOD. [20]

3.2 Financování a hospodaření Klokánku DB

Fond ohrožených dětí – Klokánek Dolní Benešov je zařízením občanského sdružení FOD s působností po celé ČR; Klokánek DB poskytuje sociální služby cílovým skupinám nejen přímo na Ostravsku, ale i v širším okolí. Aby mohla dobře fungovat, musí zabezpečit svou činnost nejen finančně, ale i materiálně, personálně a organizačně. Nejpodstatnější jsou právě zdroje finanční, které určují kvalitu a šíři poskytovaných služeb.

3.2.1 *Financování a hospodaření Klokánku DB*

Zařízení Klokánek Dolní Benešov je účetní jednotkou. Účtuje podle vyhl. č. 504/2002 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro nepodnikatelské subjekty. Vyhláška se týká účetních jednotek, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. [29]

3.2.2 *Náklady*

Provozní výdaje jsou peněžní prostředky, které organizace vynakládá na zabezpečení své běžné činnosti. Největší položku provozních výdajů tvoří hrubé mzdy zaměstnancům Klokánku v Dolním Benešově a následně související odvody na sociální a zdravotní pojištění. Při vytváření činnosti a fungování se na celém chodu spolupodílí nejen placení zaměstnanci, ale i dobrovolníci. Dobrovolník není placen (nebo jen částečně) a organizaci pomáhá vložením svého času, schopností a energie ve prospěch činnosti organizace. Právě jeden z rysů NO je dobrovolnost – kterou v ČR upravuje zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě. [14] [31]

Tabulka č. 3.1 Přehled zaměstnanců Klokánku Dolní Benešov v období 2005-2007

Pracovníci / Rok	2005	2006	2007
<i>Muži</i>	3	3	4
<i>Ženy</i>	13	18	24
<i>Celkem</i>	16	21	28

Zdroj: Vlastní zpracování.

Počty zaměstnancům s rozlišením na muže a ženy je uveden v tabulce č. 3.1 Z této tabulky je patrné, že počet zaměstnaných žen převyšuje počet zaměstnaných mužů. Je to i z důvodů nastavení péče v Klokánku. Muži zabezpečují chod a provoz Klokánku, kdežto ženy zabezpečují o péči o děti a sociální služby.

Dalšími důležitými položkami jsou spotřeba materiálu, spotřeba surovin a spotřeba energie. Všechny tyto položky mají těsnou vazbu s chodem organizace.

Celkové výdaje ve sledovaných letech 2006-2009 měly růstový charakter. Bližší údaje o provozních výdajích Klokánku DB jsou v tab. č. 3.2 Přehled výdajů Klokánku Dolní Benešov za období 2006-2009

Tabulka č. 3.2. Přehled výdajů Klokánku Dolní Benešov za období 2006-2009

Druh Nákladu/Rok	2006	2007	2008	2009
Kancelářské potřeby	10185.00	16035.00	12792.00	5938.00
Knihy, časopisy	1848.00	919.00	2630.00	1662.00
Ostatní materiál	150 962.00	174 285.00	206 907.97	260 149.00
Spotřeba potravin - Klokánek	536 932.00	441 420.00	621 700.50	655 206.00
Ostatní potřeby pro děti - Klokánek	190 662.00	203 659.00	281 376.00	273 100.00
Spotřeba DHIM /do 40000Kc,život.nad 1rok	846 493.00	423 815.20	278 957.00	30 841.00
Spotřeba materiálu	1 737 083.00	1 261 034.70	1 404 363.97	1 226 896.00

PHM	106 923.78	127 506.25	107 261.48	102 337.80
Spotřeba E – dohadné položky		265 800.00	254 320.00	- 254 320.00
Voda	40 583.70	43 871.60	54 006.10	52 254.60
Elektrická energie	140 468.00	117 000.00	121 766.57	725 002.22
Plyn	282 139.00	128 772.52	243 726.68	250 220.00
Spotřeba energie	570 114.48	682 950.37	781 080.83	875 494.62

Opravy a udržování	91 585.50	59 907.50	27 263.50	31 446.70
Cestovné	21 482.50	10 696.50	89 965.50	43 409.00
Ostatní služby	57 418.40	46 511.70	87 632.70	32 642.50
Poštovné	14 224.50	7 033.50	10 351.00	11 137.00
Telefony	53 663.32	74 509.27	30 297.87	76 661.83
Zpravodaj FOD / 810	48 000.00			
Akce středisek	13 200.00	16 329.90	3 000.00	6 520.00
Náklady na reprezentaci		1 236.00		
Nájemné		2 082.50		-2 082.50
Leasing CITROEN - 570 - K1.D.BENEŠOV				7 760.00
Školení Klokánci	55 717.00	9 416.00	2 142.00	3 808.00
Sofrware do 60.tis.	14 073.84	7 607.50	28 900.00	
Ostatní služby	256 297.06	163 490.37	162 323.57	136 446.83

Mzdové náklady	2 361 190.00	2 626 291.00	3 370 970.00	4 200 179.00
Sociální pojištění	605 256.00	669 970.00	871 109.00	1 008 448.00
Zdravotní pojištění	209 510.00	232 197.00	302 254.00	361 825.00
Zákonné sociální pojištění	814 766.00	902 167.00	1 173 363.00	1 370 273.00

Kupóny MHD	3 130.00	785.00		
Ost.nepr.daně, správní poplatky, kolky	2 130.00	2 886.00	3 000.00	2 380.00
Smluvní pokuty, penále a úroky z prodlení	3 638.00			
Bankovní poplatky	4 729.00	4 347.50	5 018.00	10 147.50
Pojištění majetku	53 073.00	12 986.00	44 881.14	52 750.50
Náklady jiných období		121 052.77	-8 936.35	-63 000.00
Ostatní finanční náklady	57 802.00	17 334.00	49 899.57	62 898.00
Odpisy budov, hal a staveb	501 245.00	676 115.00	961 122.00	
Náklady celkem	6 549 221.82	6 511 513.01	8 028 970.94	7 947 747.15

Zdroj: Vlastní zpracování z podkladů výsledovek Klokánku DB za roky 2006-2009.

3.2.3 Příjmy

Provozní příjmy jsou zdroje finančního i nefinančního charakteru, které organizace využívá pro zabezpečení chodu své běžné provozní činnosti. Největší položkou pro Klokánek DB je státní příspěvek (státní sociální podpora). Je to částka, kterou hradí stát a je propočítávána podle věku a potřeb dítěte umístěného do péče. Další významnou položkou jsou dary od PO a FO a granty. Tato částka není významná a to z toho důvodu, že organizace nezaměstnává žádného fundraisera, který by se o tuto problematiku podrobně zajímal. Bližší údaje o provozních příjmech Klokánku DB jsou v tabulce č.3.3 Přehled příjmů Klokánku Dolní Benešov za období 2006-2009.

Tabulka č. 3.3. Přehled příjmů Klokánku Dolní Benešov za období 2006-2009

Druh Příjmu / Rok	2006	2007	2008	2009
Přijaté úroky	62.55	77.34	68.19	27.68
Úhrady - výživné, příspěvek na péči	97 910.50	2 350.00	36 862.00	61 173.00
Přijaté náhrady škod			29 895.00	
Úhrady - Státní sociální podpora	81 736.50	124 291.00	127 664.00	151 430.00
Státní příspěvek "Klokánci" Státní sociální podpora	1 926 810.00	1 737 701.60	4 418 406.00	5 732 305.20
Jiné ostatní výnosy	2 106 457.00	1 864 342.60	4 612 827.00	5 944 908.20
Tržby z prodeje				15 000.00
Dary - ostatní	31 571.00	54 490.00	21 039.00	41 826.00
Dary nad 10 000 Kč	201 058.50	1 472 508.00	160 000.00	18 860.48
Dary - GRANTY, VÁZANÉ DARY		25 815.00		100 000.00
Přijaté dary	232 629.50	1 552 813.00	181 039.00	160 686.48
Provozní dotace - města	538 600.00	265 000.00	180 000.00	
Provozní dotace - MPSVCR	-34 966.00		2 200 000.00	2 200 000.00
Výnosy celkem	2 873 773.55	3 696 666.14	7 159 378.84	8 259 298.36

Zdroj: Vlastní zpracování z podkladů výsledovek Klokánku DB za roky 2006-2009.

3.2.3 Výsledek hospodaření subjektu

Pro přehlednost jsou údaje shrnuty do tabulky č. 3. 4. Přehled výdajů a příjmů Klokánku Dolní Benešov za období 2006-2009.

Tabulka č. 3.4. Přehled výdajů a příjmů Klokánku Dolní Benešov za období 2006-2009				
	2006	2007	2008	2009
Náklady celkem	6 549 221.82	6 511 513.01	8 028 970.94	7 947 747.15
Výnosy celkem	2 873 773.55	3 696 666.14	7 159 378.84	8 259 298.36
Celkový rozdíl	-3 736 829.27	-2 843 713.27	- 840 481.40	434 199.21

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z tabulky jasně vyplývá, že hospodaření Klokánku DB bylo kromě roku 2009 ztrátové. Tento deficit dorovnáva zřizovatel a to je Fond ohrožených dětí.

3.3 Fundraising

Pro NO je prioritní dosahování předem vytyčených cílů a poslání. Aby tyto činnosti mohla provádět, je pro ní velmi důležité mít na tyto činnosti finanční, ale i nefinanční prostředky. Tyto prostředky se dají zajistit pomocí systematické činnosti, která se nazývá fundraising. Doslovně by se tento termín dal přeložit jako „navyšování fondů či zdrojů“. Fundraisingem se dají zajistit nejen zmíněné finanční prostředky, ale také technické vybavení včetně zázemí, služby nebo výrobky, či dobrovolná pracovní síla. Fundraising je proces, který je tvořen provázanými aktivitami, které organizace provádí tak, aby si zajistila dostatečné zdroje, ať už se jedná o finance, služby či jiné prostředky.

Není to ovšem jediná činnost, kterou musí organizace provádět, aby byla úspěšná. Úspěch NO souvisí s fundraisingovým řízením. Nestačí fundraising pouze chápat, rozumět mu a skvěle ho ovládat, záleží také na schopnosti manažera vést a řídit lidi v organizaci.

Představím jednoduchý příklad. V organizaci je naplánován Den otevřených dveří na víkend, fundraiser s ředitelem vše zajistí a vysvětlují zaměstnancům, jak se chovat k stávajícím a možná k potencionálním dárcům; ze strany zaměstnanců jsou však reakce na tuto akci rozpačité; přicházejí s výhradami typu znechucení proto, že musí trávit část víkendu v práci, nebo se zajímají pouze o to, zda dostanou za čas strávený na této akci příplatky, případně žádají náhradní volno.

V uvedeném příkladu zaměstnanci nemyslí fundraisingově a akce nebude tak úspěšná jako by tomu bylo opačném případě.

Člověk, který se zabývá touto činností, se nazývá fundraiser. Fundraiser může pracovat nejen pro neziskové organizace, ale rovněž pro obce, rozpočtové či příspěvkové organizace, jednotlivce, nebo obchodní společnosti, které plní určitý obecně prospěšný cíl.

Fundraiser může být zaměstnancem organizace, nebo může být nezávislý, externí fundraiser a pracovat pro jednu či více organizací ve smluvním vztahu.

Interní fundraiser je specialista, jehož hlavní činností je získávání zdrojů. Často bývá tato činnost delegována na vedoucí pracovníky organizace (ředitel, předseda správní rady), případně projektové manažery.

Externím fundraiserem rozumíme smluvně zavázanou fyzickou nebo právnickou osobu, která zajišťuje pro klienta finance (případně i věcná plnění) na základě specifikací potřeb organizace. Taková osoba není zaměstnancem organizace, ale podílí se na její činnosti, podobně jako ostatní externě zadávané profese – účetní, mzdová účetní, správce webu, správce sítě, právník, reklamní nebo P. R. agentura, atd.[22]

V ČR zatím převažuje interní pojetí práce fundraisera, které představuje tradiční model: organizace zaměstnává fundraisera, ten vyhledává grantová schémata, pracuje s firemními sponzory i individuálními dárci. Nevýhodou takového modelu je, že pokud není fundraiser úspěšný, organizaci může jeho režie stát více, než sám získá. Kumulace role vedoucího pracovníka a fundraisera nezřídka vede k rozptýlení rolí a v nich ke snížení efektivnosti.

Výhodou interního fundraisera je zájem vázat kontakty sympatizantů na organizaci a nikoli na sebe. Pravidelný plat mu umožňuje budovat širokou základnu drobných

dárců a budovat postupnou dlouhodobou spolupráci s dárci, kteří s postupem času mohou svoji podporu zvyšovat a stávají se významnými dárci. Případná výpověď fundraisera tak nepředstavuje pro organizaci takové riziko, jako je tomu v případě modelu externího fundraisingu.[22]

3.3.1 Profesionální fundraiser

„Úspěšný fundraiser potřebuje dlouhodobé osobní pozitivní naladění!“

Fundraiser, který se chce dostat na profesionální úroveň, se snaží pracovat na tom, aby znal své dárce co nejlépe. Ve fundraisingu záleží z velké části na kontaktech a vztazích, které fundraiser má nejen z pracovního, ale i ze soukromého života. Čím lépe fundraiser dárce zná a má o něm dobré informace, tím lépe. Může odhadnout potřeby dárce a jednání s ním přizpůsobit tak, aby dárci byla učiněna nabídka, která vyhovuje jeho potřebám.

Každý člověk je individualita a proto každý fundraiser si vytváří svůj osobitý styl. Jak si plánuje schůzky i jednání, jak se bude angažovat, jaké akce bude plánovat, na jaké setkání a společenské akce bude chodit, tak může ovlivnit výsledek své činnosti. Různé zdroje uvádějí, že úspěšný fundraiser je 60-80 % pracovního času v terénu a pouze 20-40 % času tráví v kanceláři. Bývá obvyklé, že fundraiser má nepravidelnou pracovní dobu – to je vždy dopředu vhodné ošetřit v pracovní smlouvě. Také sám fundraiser, pokud se tomu chce věnovat na profesionální úrovni, se musí rozhodnout, zda je ochotný vyřešit nesoulad svého soukromého a pracovního života a od začátku počítat se specifiky, které tato práce přináší.

Tato práce je náročná nejen časově, ale může občas nastat zklamání z neúspěchu, např. když se potenciální dárce rozhodne podpořit jinou organizaci. Různé zdroje pro firemní fundraising uvádějí, že dobrý fundraiser má úspěšnost 5-10 %. [2]

3.3.2 Osobnost fundraisera

Je to člověk, který umí myslet analyticky a v souvislostech, má dobré komunikační schopnosti, umí argumentovat, dobře prezentovat, jednat s lidmi, je empatický, kreativní, nadšený a ztotožněný s organizací a jejím posláním, je schopný vyrovnat se s odmítnutím, je pečlivý a umí pracovat v týmu. Výhodou je schopnost práce v zátěži. Fundraiserovi by neměly vadit administrativní nároky. Kdyby tuto funkci měl

vykonávat pouze jeden člověk a být po všech stránkách stoprocentní, byla by to nejspíš utopie. V praxi NO je důležité si uvědomit, zda organizace fundraisera opravdu potřebuje a co od něj očekává. V České republice pracuje fundraiser většinou tak, že zajišťuje vše, v zahraničí fundraiser pouze organizuje činnosti, ale nevykonává je.

3.3.3 Úkoly fundraisera

- Vede spolupracovníky, aby mysleli fundraisingově.
- Připravuje plán fundraisingu a podílí se na tvorbě zdrojového rozpočtu.
- Připravuje rozpočet nákladů na samotný fundraiseng a aktovoty a akce s ním spojené.
- Tipuje jednotlivé zdroje a plánuje jakými metodami je oslovit.
- Kreativně vymýšlí nové přístupy k oslovování dárců.
- Účastní se setkání statutárních orgánů.
- Koordinuje jednotlivé fundraisingové aktivity.
- Plánuje, připravuje a podílí se na realizaci fundraisingových kampaní a akcí.
- Vede databázi dárců.
- Vyhledává a oslovuje nové dárce.
- Komunikuje s dárci a rozvíjí vztahy s nimi.
- Reprezentuje organizaci na vybraných akcích.
- Odpovídá za vystavování řádných daňových dokladů dárcům.
- Schvaluje darovací smlouvy a smlouvy o reklamě.
- Vyhodnocuje efektivitu fundraisingu.
- Podílí se na tvorbě projektů, připravuje a píše žádosti o dotace a granty.
- Domlouvá a absolvuje schůzky s dárci.
- Připravuje fundraisingové texty dopisů a e-mailů.
- Odpovídá za legislativní zajištění plánovaných akcí.
- Spolupodílí se na zajištění výrobků a služeb a jejich prodeji.
- Zajišťuje propagaci.
- Spolupodílí se na cenotvorbě produktů [2].

3.3.4 *Fundraisingový plán*

Aby byl fundraising dobře nastaven, je přínosem si na začátku stanovit cíle, kterých chce fundraiser v určitém časovém období dosáhnout. Zde může využít metody SMART při stanovování konkrétních cílů;

- kdy je nutné podrobně naplánovat jednotlivé metody a rozepsat je do jednotlivých aktivit;
- kolik příjmů plánuje od dárců z osobních schůzek, kolik z veřejné sbírky, DMS, kolik financí darují členové správní rady organizace, kolik získá z benefičních koncertů a kolik z plánované dražby, atd.

Metoda SMART je metodikou stanovování cílů. Aby byly cíle efektivní a správně nastavené, musí být **S**pecifické, **M**ěřitelné, **A**kceptovatelné, **R**eálné a **T**ermínované.

Plán pro fundraising vychází z finančního rozpočtu celé organizace. V praxi jsou nejběžnější roční finanční rozpočty, které vznikají na podzim předchozího roku. Výhodné je nejdříve vytvořit nákladový rozpočet a zjistit, jaké množství finančních prostředků bude potřeba v dalším roce. Když ví, kolik bude organizace potřebovat, je vhodné vypracovat zdrojový rozpočet – tedy návrh, z jakých zdrojů a v jaké výši bude schopna NO stanovené náklady uhradit. Podle vytypovaných zdrojů nastaví fundraiser metody, které využije k oslovení svých zdrojů.

3.3.5 *Způsoby fundraisingu*

- vyhlášení veřejné sbírky (výzva předem neurčenému okruhu dárců) sdělovacími prostředky (včetně plakátů a letáků) vyžaduje dobrou organizační přípravu, využití více prostředků propagace, prezentaci silného motivu pro dárce, svědomité pracovníky, dostatek finančních prostředků a bezúhonnost organizace,
- hromadný (formální) adresný nebo neadresný dopis, někdy s vloženou obálkou pro odpověď nebo s poštovní poukázkou - tzv. direct mail, resp. přímý poštovní styk,
- benefiční akce (výzva předem neurčenému okruhu dárců) vyžaduje divácky a publicisticky zajímavý program, minimálně jednu známou osobnost v programu, bezchybný průběh akce a dostatečnou prezentaci dobročinného

účelu celé akce,

- osobní dopis či telefonický rozhovor (tzv. telefonní fundraising), jehož předpokladem je předcházející znalost dárce, který již dar poskytl a nyní je žádán o obnovení daru,
- písemná žádost o grant je provázena velmi byrokratickým postupem při jejím zpracování
- fundraising "od dveří ke dveřím" může být nevýhodný vzhledem ke vstupování do soukromí potencionálních dárců,

4 Možné nové zdroje financování aktivit neziskové organizace.

Pro neziskovou organizaci, pokud chce využít jeden z nejdůležitějších finančních zdrojů, a to individuální dárcovství, je nezbytné dobře znát své okolí. Znat své potenciální i stávající dárce. Znat jejich preference a ochotu darovat. Velmi pozitivní je mít co největší počet příznivců a dobré povědomí o NO v okolí. Vhodná je dobrá viditelnost organizace pro upoutání dalších nových dárců a k přesvědčení stávajících dárců aby darovali znovu, nebo se stali pravidelnými dárci.

4.1 Dotazníkové šetření

4.1.1 Metodika výzkumu

Dotazníkový výzkum se skládá ze dvou základních etap. Etapa přípravná a realizační. Každá z metod se skládá z několika částí, které na sebe navazují a úzce spolu souvisí.

4.1.1.1 Přípravná etapa

Základní fáze dotazníkového šetření je přípravná etapa. V té se definují cíle a metody celého výzkumu. Je nutné si stanovit přesné metody, jejich časový harmonogram a shromažďování dat.

Jako podklad pro budoucí návrhy a zlepšování finanční situace pomocí individuálního dárcovství pro Klokánek DB byla použita metoda dotazníkového šetření. Cílem je zjistit, zda lidé na Ostravsku jsou ochotni přispívat neziskovým organizacím. Pokud ano, organizacím s jakým posláním a v jaké výši. Pokud ne, jaké jsou jejich hlavní důvody.

Zvolenou metodou se stala metoda pomocí dotazníkového šetření a to formou písemného dotazování. Metoda shromažďování dat probíhala v Ostravě v různých částech města po dobu tří dní.

Základní vzorek byl složen z občanů, kteří se ve dnech 26. 3. – 28. 3. 2010 vyskytovali v Ostravě (Ostrava-centrum, Ostrava - Poruba, Ostrava - Zábřeh). Klienti byli jednotlivě oslovoováni s žádostí o vyplnění dotazníku. Při výběru respondentů byla zvolena

nereprezentativní technika výběru, tzn. techniku vhodné příležitosti. Výběrový soubor obsahoval 200 občanů. Nástrojem ke sběru dat byl dotazník, který obsahoval deset otázek. V úvodu dotazníku se respondent seznámil s účelem, za jakým byl dotazník sestaven a zpracováván. Dotazník obsahuje jednak uzavřené otázky, na které respondent odpovídal jednou odpovědí, kterou vybral z nabídky a jednak otázky otevřené, kdy respondent může odpovídat vlastními slovy. Dotazník obsahuje otázky týkající se povědomí občanů o existenci Klokánku v Dolním Benešově a o ochotě občanů přispívat neziskovým organizacím.

Poslední tři otázky jsou identifikační, týkající se pohlaví, věku a bydliště.

Pro vyhodnocení dotazníku byly využity primární údaje, které byly získány při samotném sběru dat formou dotazování.

Časový harmonogram průběhu celého průzkumu:

Vydefinování problémů a cílů	22. 3. – 23. 3. 2010
Tvorba plánu a výzkumu	24. 3. – 25. 3. 2010
Sběr dat (forma dotazování)	26. 3. - 28. 3. 2010
Zpracování a vyhodnocení údajů	29. 3. – 4. 4. 2010
Návrhy a závěry	9. 4. – 23. 4. 2010

4.1.1.2 Realizační etapa

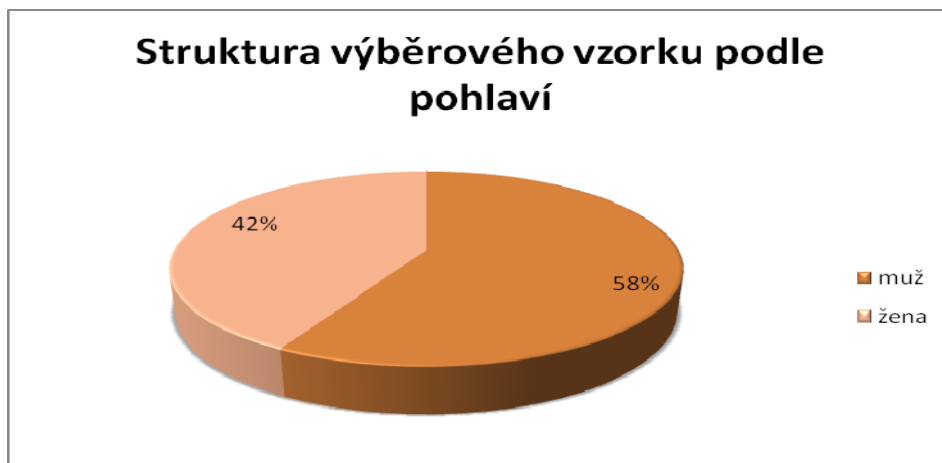
V této etapě se realizuje výzkum. Nejprve se provede pilotáž, což znamená vyzkoušení dotazníku na malém vzorku lidí. Tato pilotáž má odstranit nedostatky v dotazníku a potvrdit jednoznačnost otázek. Poté probíhá sběr dat a jejich zpracování.

V období 26. 3. - 28. 3. 2010 probíhal sběr dat. První den v centru Ostravy, druhý den v Ostravě-Porubě a třetí den v Ostravě Zábřehu. Dotazníky byly převážně vyplněny s přímým kontaktem s občanem. Veškeré dotazování bylo anonymní.

4.1.2 Vyhodnocení dotazníku

Poměr mužů a žen v dotazovaném vzorku je poměrně stejný. Dotazovaných mužů bylo 58 % a žen 42 %.

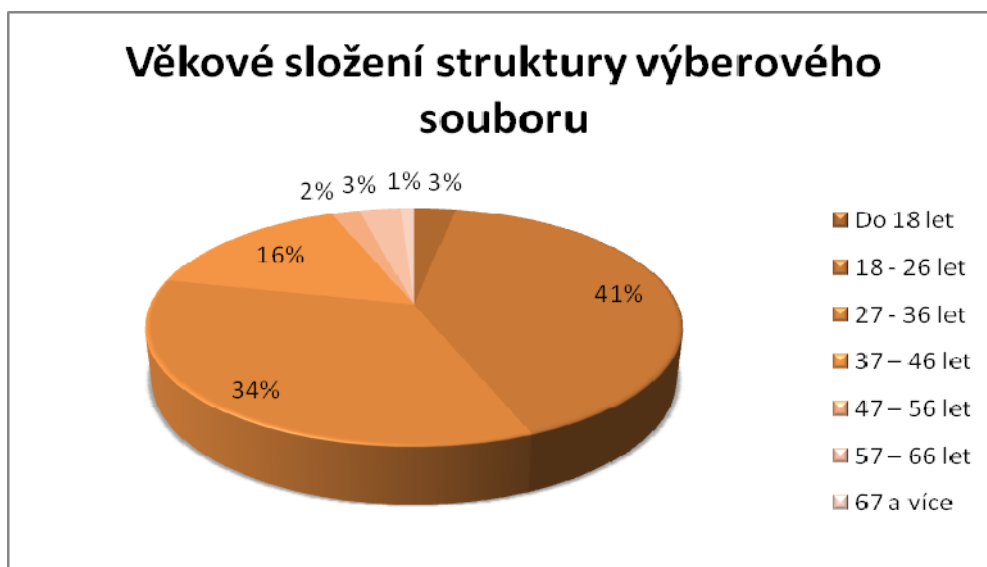
Graf č. 4.1 Struktura výběrového vzorku podle pohlaví.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Nejpočetnější skupinou z hlediska věku se stali klienti ve věku 18-26 let (41 %), 27-36 let (34 %) a 37-46 let (16 %) a nejméně početnou skupinou byli respondenti ve věku do 18 let (3 %), 47-56let (2 %), 57-66let (3 %) a 67 a více let (1 %).

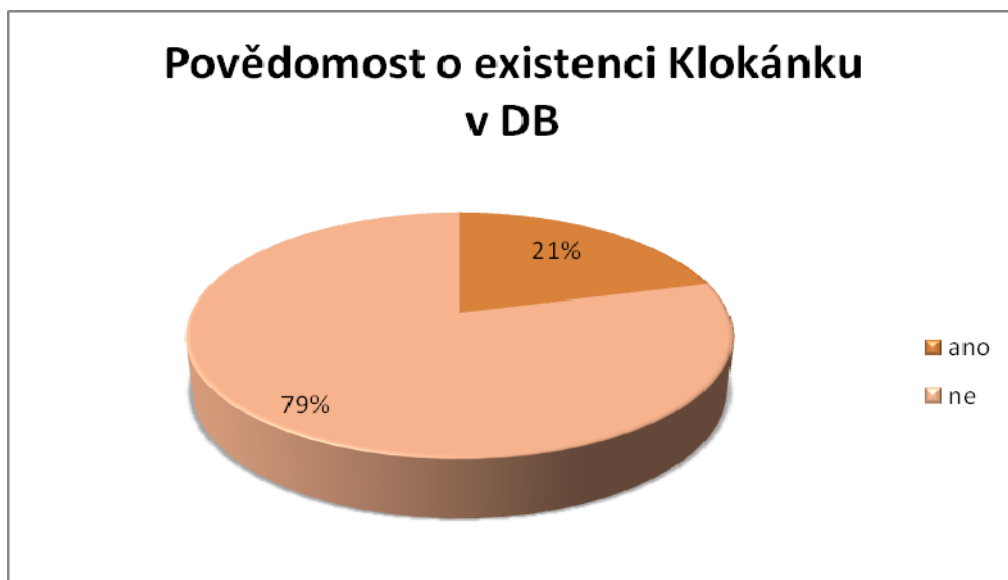
Graf č. 4.2 Věkové složení struktury výběrového souboru.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Respondenti, kteří byli dotazováni přímo v Ostravě, neměli vždy trvalé bydliště přímo na území Ostravy; 73 % respondentů pocházelo přímo z Ostravy, zbylých 27 % pocházelo většinou z aglomerace Ostravy. V Ostravě se zdržovali za účelem práce, studia, nebo jiného krátkodobého důvodu.

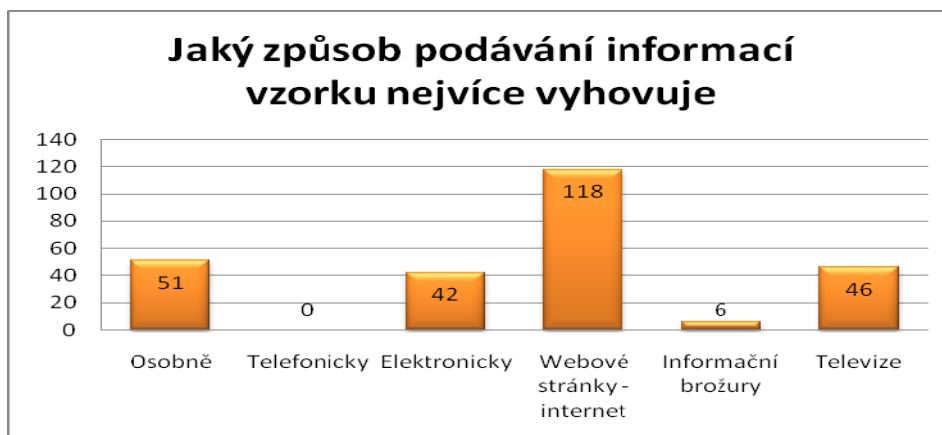
Graf č. 4.3 Informovanost o existenci Klokánku v Dolním Benešově.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu č. 4.3. jasně vyplývá, že povědomí lidí o existenci Klokánku je velice malá. Je to vážný problém, který pokud bude řešen, určitě klokánku v Dolním Benešově prospěje. Pokud respondent o Klokánku věděl, byl dotazován, odkud se o Klokánku dozvěděl. Nejčastější odpovědi (57 %) bylo, že z televize. Tento fakt je většinou spojen s negativní „kauzou Škrlová“ a medializací problémů se zpoždováním platů zaměstnancům. 29 % respondentů se o Klokánku dozvědělo od známých. To naznačuje, že lidé, kteří v této organizaci pracují, nebo o ní vědí, si tuto informaci nenechávají pro sebe. Nelze ovšem říci, zda je to pozitivní či negativní reklama.

Graf č. 4.4 Jaký způsob podávání informací vzorku respondentu nejvíce vyhovuje.

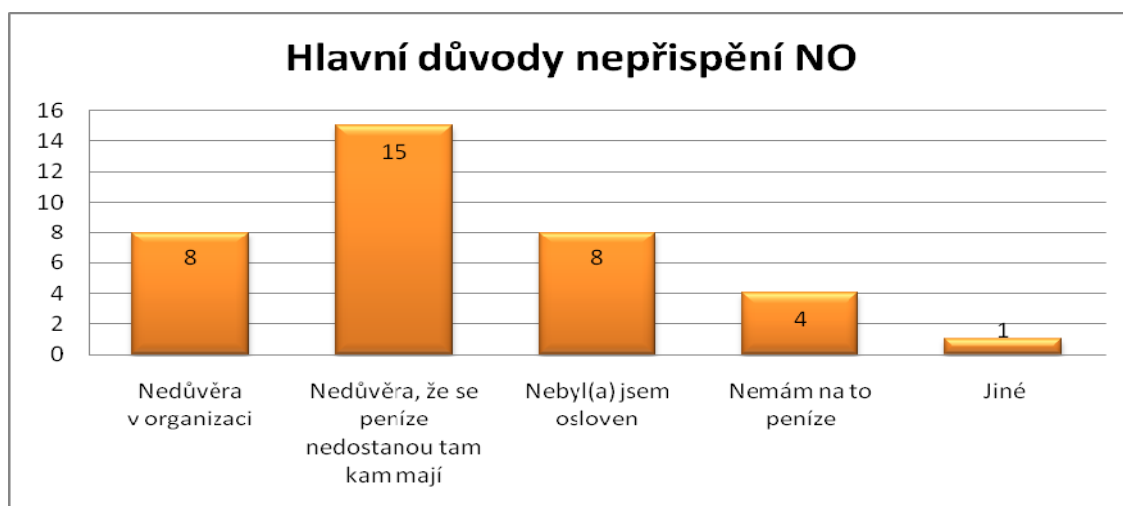
Zdroj: Vlastní zpracování.

Aby se povědomí o Klokánku v Dolním Benešově mohlo zlepšit a dalo se s tímto problémem dále pracovat, byl do dotazníku zařazen i dotaz, jakým způsobem respondenti nejlépe přijímají informace. Jasně z odpovědí vyplývá, že nejvhodnější variantou oslovení možných nových dárců je vytvoření přehledných a efektních webových stránek a elektronické oslovování dárců. Neméně vhodnou variantou je oslovování telefonické.

Z celkového vzorku dotazovaných respondentů již přispělo na dobročinné činnosti 164 občanů (82 %), a těch, kteří doposud nikdy nepřispěli, bylo 36 (18 %).

Respondenti, kteří doposud na žádnou dobročinnou činnost nepřispěli, byli dále osloveni následující otázkou: „Jaké jsou důvody nepřispění neziskovým organizacím“.

Graf č. 4.5 Hlavní důvod nepřispění NO.

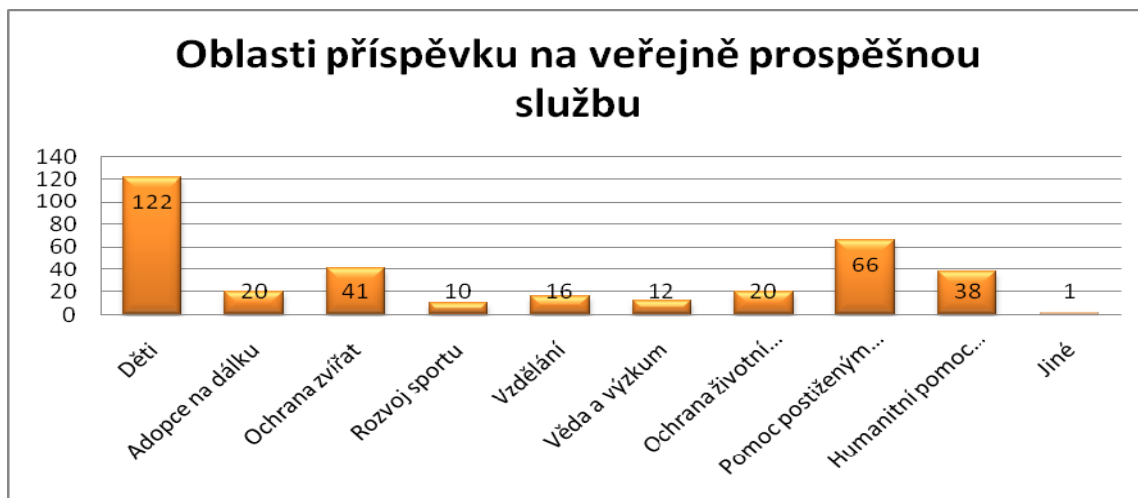
Zdroj: Vlastní zpracování.

Hlavním důvodem nepřispění byla nedůvěra, že se peníze, které organizaci darují, opravdu dostanou tam, kam mají. Dalším důvodem proč dotazovaní lidé nepřispěli byla skutečnost, že nebyli osloveni. Dalšími důvody byla nedůvěra v organizaci, nebo že respondenti nemají peníze.

Jedna z odpovědí zněla: „*Platím daně, ať se postará stát*“, na což navazuje i můj návrh řešení financování Klokánku pomocí daňové asignace.

Otázka „Pokud by měl respondent možnost přispět, na jakou dobrovolnou činnost by to bylo?“ měla možnost výběru z několika odpovědí.

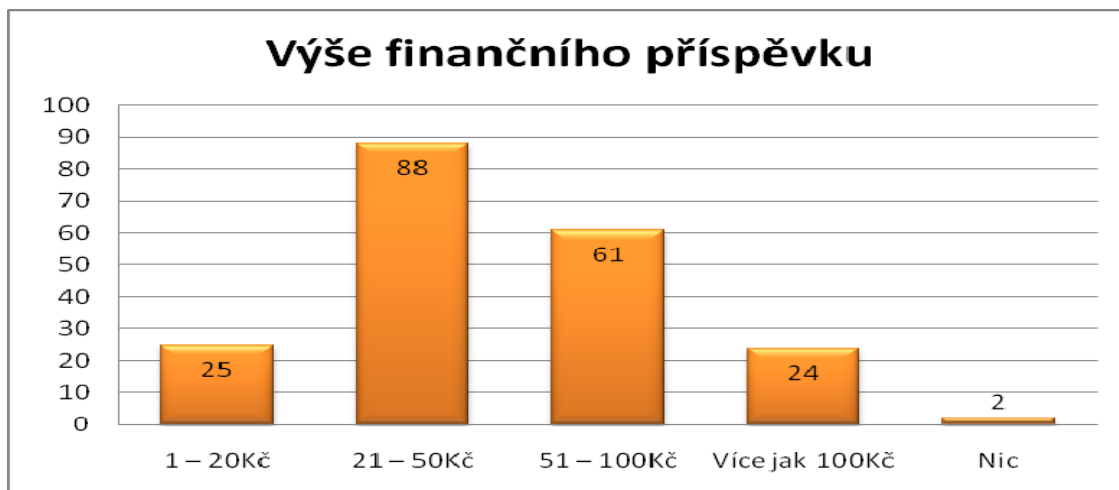
Graf č. 4.6 Oblasti příspěvku na veřejně prospěšnou službu.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu č. 4.6 jasně vyplývá, že nejvíce jsou lidé ochotni přispívat organizacím, které se věnují pomoci dětem. Dále je významná ochota přispívat na pomoc postiženým, na ochranu zvířat, nebo na humanitární pomoc.

Graf č. 4.7 Výše možného finančního příspěvku.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Na otázku kolik by byl respondent ochoten přispět NO, pokud by byl přímo osloven: 44 % respondentů odpovědělo 21 – 50Kč, 31 % by přispělo 51 – 100Kč, 12 % by bylo ochotno přispět do 20 Kč, 12 % je ochotno přispět nad 100 Kč a jen 1 % respondentů nebylo ochotno přispět vůbec.

4.2 SWOT analýza

Tato metoda je používána jako vhodný nástroj pro tvorbu koncepcí a strategií ve veřejném sektoru. Slouží k odhalení silných a slabých stránek organizace a rozpoznání rozvojových příležitostí a případných hrozeb.

Prvním krokem je analýza existujícího stavu. V ní je potřebné pečlivě identifikovat vlastní silné stránky organizace (S – strengths). Jsou to především zdroje, které jsou předpokladem k úspěšné realizaci zamýšleného projektu. Např.: Lidské, věcné a finanční disponibilní zdroje.

Současně je potřebné z téhož hlediska identifikovat všechny negativní faktory, které mají záporný vliv na zamýšlené změny (W - weaknesses) existujícího stavu.

Realizaci budoucího projektu budou ovlivňovat i vnější faktory. Také ty je třeba pečlivě analyzovat. Tyto faktory jsou taktéž dvojího druhu: pozitivní a negativní. Pozitivní tvoří příležitosti (O - opportunities) a negativní představují ohrožení pro realizaci koncepce (T - threats). Na základě těchto faktorů lze popsat výchozí podmínky k tvorbě koncepce. Tuto analýzu lze využít k prvotní diskuzi o zamýšlených projektech.

Faktory ve SWOT matici jsou dynamické, to znamená, že se mění v čase. Tuto skutečnost lze při zpracování koncepce zohlednit v tom, že bude zpracováno několik matic SWOT pro různé časové okamžiky

Tabulka č. 4.1 SWOT analýza

SWOT-analýza		Interní analýza	
		Silné stránky	Slabé stránky
Externí	Příležitosti	<i>S-O-Strategie:</i> Vývoj nových metod, které jsou vhodné pro rozvoj silných stránek společnosti (projektu).	<i>W-O-Strategie:</i> Odstranění slabin pro vznik nových příležitostí.
	Hrozby	<i>S-T-Strategie:</i> Použití silných stránek pro zamezení hrozeb.	<i>W-T-Strategie:</i> Vývoj strategií, díky nimž je možné omezit hrozby, ohrožující naše slabé stránky.

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/SWOT>
[únor 2009].

V následující SWOT analýze je uvedeno hodnocení vnitřních silných a slabých stránek a vnějších příležitostí a hrozeb pro fundraising organizace.

Silné stránky

- možnost získat dobrovolné pracovníky,
- velké množství potencionálních dárců,
- provoz veřejně prospěšné služby, na kterou jsou lidé ochotni přispívat „**ohroženým dětem**“,
- doposud nevyužitý zdroj v podobě daňové asignace (otázkou je opora v zákoně),
- existence místní televizní a rozhlasové stanice, zpravodaje a novin,
- široká nabídka kulturních akcí (sportovní, divadelní, recitační) – možnost se prezentovat,
- existence grantových programů na podporu NO,
- komunikační dostupnost
- několikaletá historie organizace,
- síť kontaktů.

Slabé stránky

- konkurence v oblasti podpory dětí,
- deficit pracovní síly, která organizaci propaguje a stará se o zajišťování finančních prostředků,
- zpožděné zahájení systematických aktivit v oblasti fundraisingu,
- nedostatečná personální a finanční kapacita na fundraisingu,
- nedostatek volných prostředků pro činnost Klokánku,
- chybí adekvátní nabídka pro dárce,
- málo motivovaní zaměstnanci
- neexistuje mediální obličej organizace,
- nedostatečná podpora a propagace organizace
- nedostatek nástrojů pro získávání mimorozpočtových zdrojů,

Příležitosti

- čerpání dotací z EU,
- čerpání dotací z SR a rozpočtů územně samosprávných celků,
- možnost využít potencionální dárce,
- možnost využít daňovou asignaci,
- možnost získání finančních prostředků od tuzemských i zahraničních organizací,
- využití kulturních aktivit ke své propagaci
- podpora informačních systémů (webové stránky) pro zlepšení informovanosti občanů
- specifikum organizace – důraz na neústavní formy pomoci,
- vzdělávání a posilování schopností týmu,
- dostatek času na přípravu vlastní výdělečné činnosti,
- změna ve společnosti v náhledu na problematiku,

Rizika

- nedůvěra občanů v organizaci a ve veřejné sbírky,
- deficit fundraisera,
- chybějící finance na fundraisera,
- zdlouhavá a složitá administrativa při žádání o dotace a granty,
- omezení činnosti či hrozba zániku organizace z důvodu nedostatků financí.

shrnutí:

V Klokánku v Dolním Benešově našlo pomoc a útočiště mnoho dětí a bylo v něm poskytnuto mnoho péče a lásky, pro chod Klokánku však jsou nezbytné finanční prostředky. Velká část prostředků je získávána ze státní sociální podpory a od zřizovatele – Fondu ohrožených dětí. Daleko menší část je získávána pomocí oslovení individuálních dárců, žádostí o granty a dotace a využitím daňové asignace, která není prozatím tak známá a využívaná. Právě díky financím se může klokánek rozvíjet, zvětšovat a pomáhat daleko více potřebným dětem než doposud. Stát nemá ty možnosti, aby se všestranně o týrané děti postaral, a právě proto existují tyto Klokánky, které je třeba podpořit.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit dosavadní hospodaření a úroveň získávání finančních prostředků pro zařízení Fondu ohrožených dětí Klokánek v Dolním Benešově a navrhnout nová a účinnější řešení k získávání nových a motivování stávajících dárců. Pomocí dotazníkového šetření jsem měla ověřit, zda občané z okolí Ostravy a Dolního Benešova mají v povědomí tuto organizaci a do jaké míry by byli ochotni ji finančně podporovat.

Pro řešení bakalářské práce jsem formulovala hypotézu:

Hypotéza H1 zní: Vytvoření a realizace **fundraisigového plánu** je prospěšné pro finanční zabezpečení činnosti Klokánku v Dolním Benešově.

Ve sledovaném období v letech 2006 – 2008 byl Klokánek ve svém hospodaření ztrátový, ztráty musely být dorovnávány prostředky zřizovatele. Teprve v roce 2009 nebyl Klokánek ve ztrátě a to díky vysoké státní sociální podpoře.

Rozborem hospodaření zařízení Klokánek a jsem došla k závěru, že převahu zdrojů pro zajištění poslání uvedeného zařízení představují dotace od veřejné správy zejména státní sociální podpora ze systému sociálního zabezpečení. Z celkového objemu výnosů ve výši cca 8,26 mil. Kč, získal Klokánek pouze 161 tis Kč přijatých darů, v tom od drobných dárců 42 tis Kč. Přitom dotazníkové šetření, které jsem provedla prokázalo, že jsou-li občané informováni a oslovováni důvěryhodnou osobou, jsou ochotni finančně přispívat zejména těm NO, které prokážou efektivní nakládání s darovanými prostředky.

Aby byla NO úspěšná při získávání prostředků, musí se o tuto agendu systematicky starat k tomu pověřená osoba – fundraiser. Jeho přínos pro NO jsem ověřila průzkumem mezi občany, jehož výsledek prokázal, že 82 % respondentů je toho názoru, že osoba fundraisera, který bude systematicky pracovat podle fundraisingového plánu metodami a postupy ověřenými praxí fundraiserů (bohužel zahraničních), bude ve smyslu formulované hypotézy H1 přínosem pro NO.

V bakalářské práci jsem naznačila, jaké vlastnosti by měl mít fundraiser, jakými metodami by měl pracovat, jak by měl sestavovat plán své činnosti.

V bakalářské práci jsem rovněž navrhla další zdrojové možnosti získávání prostředků na provoz Klokánku. Jde především o prostředky z evropského sociálního fondu; vede k nim však náročný a zdoluhavý proces nárokování prostřednictvím kvalitně zpracovaných projektů, což je opět činnost, kterou by měl zajišťovat fundraiser.

Další možností, kterou by mohly NO využívat pro rozšíření finančních zdrojů je forma daňových asignací. Je to metoda, kterou zatím odmítá veřejný sektor, protože v případě realizace(kterou podmiňuje přijetí zákona) se sníží příjmy veřejných rozpočtů, nemluvě o tom, že asignace jdou proti smyslu daní.

Bakalářská práce je rozčleněna do tří hlavních kapitol.

Vstupní kapitola obsahuje teoretickou část práce, zaměřenou na podstatu neziskových organizací, jejich členění a oblast působení, způsob financování a hospodaření neziskových organizací. Stručně je v kapitole popsána historie neziskového sektoru.

Druhá kapitola podrobně specifikuje pojem financování neziskové organizace; kapitola je zaměřena na fundraising. Objasňuje pojem „fundraising“, zdroje a metody fundraisingu, vysvětluje základní pravidla a význam pro organizaci, úkoly fundraisera, účel a postup při sestavení fundraisingového plánu.

Třetí kapitola, je případovou studií financování Fondu ohrožených dětí Dolní Benešov; pomocí SWOT analýzy účinků navržených opatření, zaměřených na fundraising a provedením průzkumu byla ověřena hypotézu H1. Je nanejvýš potřebné systematicky pracovat, odpovědnost dát konkrétnímu zaměstnanci, kterého organizace pečlivě vybere dle uvedených kritérií.

Součástí praktické kapitoly je i vyhodnocení dotazníkového šetření.

Tímto konstatuji, že cíl práce byl splněn, Bakalářskou práci chci využít v Klokánku, kde působím k argumentaci pro zřízení pracovního místa fundraisera.

Seznam použité literatury

- [1] REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: EKOPRESS, 2007. 187 s. ISBN 978-80-86929-25-5.
- [2] ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga. *Úspěšná nezisková organizace*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2009. 154 s. ISBN 978-80-247-2707-3 (brož.)
- [3] PEKOVÁ, Jitka., PILNÝ, Jaroslav., JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [4] PESTOFF, V. A.: *Reforming social services in Central eastern Europe an eleven nation overview*, GRYF, Poland, Cracow, 1995
- [5] PEKOVÁ, J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha MAMENT PRESS, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4
- [6] BOUKAL, P., VÁVROVÁ, H. a NOVOTNÝ, J. *Ekonomika a řízení neziskových organizací*. Pracovní sešit, Vysoká škola ekonomická v Praze, 2003
- [7] BROUKAL, Petr, [et al.]. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha : OECONOMICA, 2007. 110 s. ISBN 978-80-245-1293-8.
- [8] HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru*. Praha: Eurolex Bohemia 2000. ISBN 80-902752-3-0
- [9] SCHAND, Martina. *Neziskové organizace v ekonomické teorii*. Masarikova univerzita v Brně, 1998. 244 s. ISBN 80-210-1971-9
- [10] POLAČKOVÁ, Zuzana. *Fundraisingové aktivity. Jak získat finanční prostředky od místní komunity*. Portál s.r.o., Praha 2005. 118 s. ISBN 80-717-694-2

Hypertextové odkazy

- [20] Klokánky – přehled webových stránek klokánek FOD. Požadavky na přijetí do Klokánku. Dostupné z http://www.klokanky.cz/www_klok_db/ [prosinec 2009]
- [21] Portál veřejné správy České republiky. Dostupné z [http:// portal.gov.cz](http://portal.gov.cz) [duben 2010]
- [22] Wikipedie otevřená encyklopedie. Funkce fundraisera. Dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Fundraiser> [únor 2010]

Legislativa

- [23] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších změn a doplňků.
- [24] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
- [25] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech státního rozpočtu.
- [26] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník a organizace s obdobným charakterem.
- [27] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- [29] Vyhl. č. 504/2002 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro nepodnikatelské subjekty
- [30] Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů
- [31] Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě

Výroční zpráva Klokánek – Dolní Benešov 2006

Výroční zpráva Klokánek – Dolní Benešov 2007

Výroční zpráva Klokánek – Dolní Benešov 2008

Výroční zpráva Klokánek – Dolní Benešov 2009

Seznam zkratek:

apod. – a podobně

č. – číslo

ČR – Česká republika

DB – Dolní Benešov

DMS – darovací multimediální zpráva

EU – Evropská unie

FO – fyzická osoba

FOD – Fond ohrožených dětí

HDP – hrubý domácí produkt

Kč – koruna česká

MHD – městská hromadná doprava

MPSV ČR - Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

např. - například

NH – národní hospodářství

NNO – nestátní nezisková organizace

NNS – nezisková nevládní organizace

NO – nezisková organizace

NS – neziskový sektor

P. R. - personal relationship

PHM – pohonné hmoty

PO – právnická osoba

resp. – respektive

s.r.o. – Společnost s ručením omezeným

Sb. - Sbírký

tj. - to je

tzn. - to znamená

VŠ – vysoká škola

VZP – Všeobecná zdravotní pojišťovna

ZS – ziskový sektor

Seznam obrázků

Obrázek č. 2.1 Členění národního hospodářství podle principu financování

Obrázek č. 2.2 Konečná fáze členění národního hospodářství dle Pestoffa

Seznam tabulek

Tabulka č. 3.1. Přehled zaměstnanců Klokánku Dolní Benešov za období 2005-2007

Tabulka č. 3.2. Přehled výdajů Klokánku Dolní Benešov za období 2006-2009

Tabulka č. 3.3. Přehled příjmů Klokánku Dolní Benešov za období 2006-2009

Tabulka č. 3.4. Přehled výdajů a příjmů Klokánku Dolní Benešov za období 2006-2009

Tabulka č. 4.1 SWOT analýza

Seznam grafů

Graf č. 4.1 Struktura výběrového vzorku podle pohlaví.

Graf č. 4.2 Věkové složení struktury výběrového souboru.

Graf č. 4.3 Informovanost o existenci Klokánku v Dolním Benešově.

Graf č. 4.4 Jaký způsob podávání informací vzorku respondentu nejvíce vyhovuje.

Graf č. 4.5 Hlavní důvod nepřispění NO.

Graf č. 4.6 Oblasti příspěvku na veřejně prospěšnou službu.

Graf č. 4.7 Výše možného finančního příspěvku.

Prohlášení o využití výsledků

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 - školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše)

V Ostravě dne 7. května 2010

.....
podpis studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Zeyerova 654/7, Jeseník
79001

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Členění národního hospodářství podle Pestoffa
- Příloha č. 2 Statistika Klokánku
- Příloha č. 3 Dotazník
- Příloha č. 4 Výsledek hospodaření Klokánku DB 2006 -2009
- Příloha č. 5 Mapa všech Klokánků v ČR